

Slovenski dom

Štev. 147

V Ljubljani, v ponedeljek, 30. junija 1941-XIX

Leto VI.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega
Izvor: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.Uredništvo in sprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Ljubljana.Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana
d'estera: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Vojna pravice in civilizacije proti boljševiškemu barbarstvu

Prvi siloviti udarci na rdeče čete — Čez 4000 letal uničenih, 40.000 ujetnikov in dve armadi obkoljeni

Osemndnevna bitka od Črnega pa do Baltskega morja je prinesla v začetku večje nemške uspehe, ki obstoje v tem, da se je Nemcem posrečilo priti do stare rusko-poljske meje, obenem pa zasedli Litvo in del Letonske. Na tem delu bojišča je prišlo tudi do spopada, kakršnega zgodovina še ne pozna. Tako Nemci kakor Sovjeti so vrgli v boj tisoče in tisoče oklepnih vozil ter tisoče in tisoče letal poleg milijonov ljudi, ki se na obeh straneh bore. Vsa poročila govore o tem, da so imeli tako Sovjeti kakor Nemci po štiri tisoč oklepnih vozil v boju. Frontna črta je na teh ogromnih poljanah valovita in nestrjna, nekoliko bolj trdna pa je v južnejšem delu bojišča, to je južno od Lucka vzdolž reke Pruta do Črnega morja. Zadnje tri dni se je bitka še poostрила, ker hočejo Nemci na vsak način izsiliti odločitev in si priboriti prodor skozi sovjetsko obrambo. Prav tako se Sovjeti z vsemi sredstvi trudijo, da bi ta načrt onemogočili.

Pregled nemških operacij

Berlin, 29. junij. d. Iz glavnega stana Vojne tiskarne je objavilo vrhovno poveljstvo nemških oboroženih sil naslednja posebna poročila:

Zaradi obrambe pred nevarnostjo, ki je grozila na vzhodu, je nemška vojska dne 22. junija ob 3. zjutraj udarila na nadmočne sovražne čete. Letalski oddelki so se že v mraku vrgli na številno nadmočnega sovražnika. Ze 22. junija se je pokazala premoč našega letalstva, ki je zadalo sovjetskemu letalstvu uničujoč udarec. Samo v zraku je bilo sestreljenih 322 sovjetskih letal, deloma od naših lovcev, deloma pa od protiletalskega topništva. Skupno z letali, ki so bila uničena na tleh, je izgubil sovražnik do večera 22. junija 1811 letal, dočim so znašale nemške izgube tega dne vsega samo 35 letal.

Vzhodna nemška armada je 22. junija na široki fronti prestopila mejo ter udarila sredi med rusko armado. Močne utrdbe na meji so bile deloma že prvi dan zavzete. Vsi sovjetski protinapadi so se zlomili z največjimi izgubami. V teh bojih je imelo letalstvo velike zasluge.

Dne 23. junija je izvršilo sovražno letalstvo protinapad proti našim kolonom. V teh borbah pa so ostali naši vojniki zmagovalci. Vsi sovražni poizkusi so bili zavrnjeni in so se zlomili deloma v krvavih borbah. Trdnjava Grodno je bila napadena in zavzeta po hudih borbah. Sovražno letalstvo je imelo tega dne največje izgube. Izgube številno nadmočnega sovjetskega letalstva so se povišale dne 23. junija do večera na 2582 aparatov.

Z uporabo najtežjega topništva smo napadli trdnjavo Brest Litevski, ki je prešla v naše roke. Kot zadnje oporišče sovražnika so naše čete 24. junija v naskoku zavzele citadelo. Naš pohod je dosegel Vilno in Kovno. Obe mesti sta bili še istega dne zavzeti.

Da bi zadržala naše prodiranje, je poskusila sovjetska armada s številnimi oklepnimi vozili napasti naše divizije in prekiniti zveze z zaledjem. Toda nemški oklepni oddelki skupno z ostalimi obrambnimi oddelki so se prebili. Pri tem jih je uspešno podpiralo topništvo in letalstvo. Tudi novi sovjetski tanki-velikani niso dosegli junaštva nemškega vojaka in nemškega orožja. Po prvih 4 dneh je bilo uničenih 1200 sovjetskih tankov po naših četah, 97 pa od letalstva.

26. junija so naše čete po drznem prodoru v Baltskem prostoru dosegle reko Duno. Reko so na več krajih prestopile. Mesto Dvinsk je prišlo v naše roke. Vsi poizkusi sovražnika, da bi to naše prodiranje z obupnimi protinapadi preprečil, so se razbili na junaštvo nemškega vojaka.

Nadvodne in podvodne sile mornarice so izvršile proti sovjetski mornarici številne drzne podvige. V Vzhodnem morju je bil z minami potopljen ruski rušilec, sovjetska križarka »Maksim Gorki« pa hudo poškodovana. Nemška podmornica je uničila 2 sovjetski podmornici. Nemški brzi čolni so potopili 2 sovražna rušilca, 1 torpedni čoln in 1 podmornico. Poskus dveh sovjetskih rušilcev, da bi napadla luko Konstanca, je bil preprečen od obalnih baterij. Po kratkem obstreljevanju je eden izmed sovražnih rušilcev zletel v zrak, drugi pa je pobegnil.

Po dvodnevem trajanju so naši oklepni oddelki 26. junija severno od Kovna zmagovito zaključili silovito bitko. Več divizij sovražnika je bilo obkoljenih in uničenih. Nad 200 sovjetskih tankov, med njimi 29 največjih, nad 150 topov in več sto motornih vozil je postalo naš plen.

Srdita bitka se je razvila južno od Prijetkega močvirja. V vztrajnih napadih smo zavzeli zapadno od Lvova najmočnejše in najmodernejšo utrdbo. Naše čete so sedaj v zmagovitem pohodu na Lvov. Severno od tod prodira nemška oklepna divizija proti vzhodu. Kakor na drugih odsekih, je tudi tu naše letalstvo z izvidniškimi akcijami in junaškim posegom v borbo proti vedno novim sovražnim silam pripomoglo k zmagovitemu po-

hodu naše vojske. Krvave izgube sovražnika so ogromne. Številni tanki so uničeni. Samo v borbah za Dubno je bilo zaplenjenih 215 tankov in mnogo topov, med njimi 42 največjih.

V teku nadaljnjih prodornih operacij v prostoru vzhodno od Bjalistoka sta bili dve sovjetski armadi od vseh strani obkoljeni. Kljub ponovnim poskusom, da bi v zadnjih dneh prebile obroč, so bile sovjetske sile od nemške vojske vedno bolj obkoljene. V nekaj dneh bodo ali kapitulirale ali pa bodo uničene. S tem bo zapečaten usoda številnih sovjetskih divizij, ki so bile določene za glavni udarec proti Nemčiji. Pehotne divizije vojske in napadalni oddelki so glavni nositelji borbe na kopnem na tem področju. V silovitih napadih jim je letalstvo v nenadomestno pomoč.

Na odseku pri Bjalostoku napredujejo naše oklepne in motorizirane divizije v dveh smereh in so dosegle pas ob Minsku. Pričakovati je treba večjih uspehov.

Začetne operacije proti Sovjetski Rusiji so v času od 22. do 27. junija dale velikanske rezultate in zaenkrat še ni mogoče podati točnih števil o obsegu vsega plena, ki ga je zajela nemška vojska. V prvih dneh je bilo naštetih več kot 40.000 ruskih ujetnikov poleg mnogih mrtvih in ranjenih. Zaenkrat se lahko reče, da je bilo zajetih nad 600 topov, 2233 oklepnih vozil, od katerih je 46 s težo po 52 ton. Ta vozila so bila deloma razbita deloma pa zajeta. K temu je treba

pristeti še veliko količino protitankovskih topov, strojníc, motornih vozil, pušk itd. Te številke rastejo od ure do ure. Te številke pa se bodo še zelo povečale po kapitulaciji rdeče armade, ki je že popolnoma obkoljena. Nemško letalsko orožje je prizadejalo sovjetskemu letalstvu hude udarce. Lovska letala, bombniki ter protiletalsko topništvo so razbila v letalskih bojih in na tleh v 7 dneh 4107 letal. Naše izgube so zelo zmerne. V istem času je naše letalstvo izgubilo 150 letal. Posebno jasno se je izkazala nadmoč nemških letalcev, kakor tudi trdnost nemškega materiala. To ogromno število letal, oklepnih vozil in vojskega materiala vseh vrst, ki je bilo uničeno ali pa zajeto zaradi zmagovitega sodelovanja vseh vrst nemške vojske, podaja tudi celoten vtis velikanske nevarnosti, ki je grozila Nemčiji z vzhodne strani. Gotovo je, da je bil zadnji čas, ko je bilo mogoče rešiti srednjeevropski prostor pred rdečim navalom, katerega posledica bi bila nepregledna. Nemški narod mora zato izreči svojim hrabrim vojakom najglobljo zahvalo.

Berlin, 30. junija. s. Nemške čete, ki so zasedle Litvo, je litvansko prebivalstvo navdušeno pozdravljalo. Več tisoč ljudi, ki so se pred sovjeti skrivali v gozdovih, so se sedaj vrnili v svoje domove.

V soboto ni nobeno sovjetsko letalo preletelo nemškega ozemlja. Glede bojev za Brest Litovsk

Uspešno delovanje letalstva v Afriki

Glavni stan Oboroženih Sil je objavil dne 29. junija naslednje 389. službeno vojno poročilo.

V noči na 28. je naše letalstvo bombardiralo letalska oporišča in pristaniške naprave v La Valletti na Malti.

Neko angleško letalo, ki je bombardiralo otok Lampedusa, je bilo setreljeno od protiletalske obrambe Kr. mornarice.

V severni Afriki so nemška letala napadla in uničila angleška motorizirana vozila na področju med Sidi el Baranijem in Sollumom.

Sovražna letala so napadla Bengasi in neki kraj v Sirti.

V vzhodni Afriki se položaj ni izpremenil.

Efficace attività aerea nell'Africa

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica in data di 29 giugno il seguente bollettino di guerra n. 389:

A Malta nella notte sul 28 reparti della nostra aviazione hanno bombardato basi aeree e gli impianti del porto di La Valletta. A Lampedusa un velivolo britannico che aveva bombardato

l'isola è stato abbattuto dalla difesa contraerea della R. Marina.

Nell'Africa settentrionale velivoli germanici hanno attaccato e distrutto mezzi meccanizzati britannici tra Sidi El Barrani e Sollum.

Il nemico ha compiuto incursioni su Bengasi e su una località della Sirtica.

Nell'Africa orientale situazione immutata.

Sv. oče je včeraj govoril vesoljnemu svetu:

»Zlo ne bo dolgo zmagovalo«

Vatikansko mesto, 30. junija. s. Včeraj na praznik apostolov sv. Petra in Pavla je imel ob 12.30 sv. oče papež Pij XII. radijski nagovor na vse katoličane sveta. Papež je rekel, da se vsi sinovi sv. Katoliške Cerkve vesele tega praznika in obračajo svoje misli k Rimu, ker vidijo v njem znak univerzalnosti svoje vere. Rekel je, da je cesarski Rim že devetnajst stoletij sedež Kristusove Cerkve. Papež se je nato spominjal preganjanj prvih vernikov in omenjal besede tolažbe in zagotovila, ki jih je nanje naslovil Linus, naslednik sv. Petra, potem pa rekel, da se tudi njemu krči srce od skrbi in ob misli na trpljenje, ki danes pritiska svet. Toda navzlic vsej temi in tegobam pa ne zmanjka tolažilnih prizorov, ki navdajajo srce z velikim in svetlim pričakovanjem: veličina obrambe temeljev krščanske civilizacije in verno zaupanje v njeno zmagoslavje, najtrdnjša domovinska ljubezen, junaška dejanja premočnosti, številne izbrane duše, ki so pripravljene na vsako žrtev, dalje globoka vera in usmišljenost, čeprav po drugi strani greh in zlo vdirata v življenje psameznikov, v svetlišče družin in v socialno ureditev. Papež je nato govoril o škodi, ki jo je naredila vojna, in o preganjanjih, katerih piče so številni duhovniki in verniki, ki trpe zaradi svoje vere. V vseh takih nesrečah pa je treba ohraniti zmerom zaupanje v Boga, ki dogodkov ne presoja s časovnimi merili, temveč jih meri po njihovih daljnosežnih posledicah. Božji Previdnosti nič ne uide. Bog lahko dopusti, da za kratek čas zagospodujeta brezbožnost in verska mlačnost, da nastopita tudi mučenje nedolžnih ljudi in bolesta okritev čuta pravčnosti. Toda zlo ne bo dolgo triumfiralo. Prišla bo ura božja. Prišla bo ura svetlega veselja, ura, v kateri bodo narodi spet zaživel v Pravici, Miru in Redu. Ne smemo gledati samo na trnje, ki priza- deva bolečine, temveč tudi na zasluženje, ki poganja iz trpljenja. Tako se dobi pogum in hrabrost za krščansko junaštvo, ki je obenem žrtev in odpoved in znak zmage. Junaštvo vseh vernikov mora biti v teh težkih zgodovinskih urah enako trdno kakor vera.

»Mislimo na te, o ljubljani Rim, naša dvakratna domovina, ki si navajen nositi s tako visoko zavestjo največje dolžnosti v življenju sv. Cerkve, in te blagoslovljamo. S teboj blagoslovljamo ves italijanski narod, ki uživa to prednost, da ima v svoji sredi sedež katoliške Cerkve. In tudi vsemu svetu, kjerkoli žive naši sinovi, ki so nam vsi brez izjeme enako dragi, pošiljamo svoj blagoslov, med tem ko se nam sree krči ob misli na narode, ki največ trpe v tej strašni in krvavi nesreči, ki je povzročila že toliko tuge in solza na tej zemlji. Pri teh svojih prošnjah in molitvah pa ne izključujemo tudi tistih, ki so še daleč od

okrilja naše sv. Cerkve, da bi tudi oni občutili materinsko skrb in nujnost in da bi pod Njenim okriljem našli svoj mir. Papež je končno podelil svoj papeški blagoslov.

Madžarsko vojno poročilo

Budimpešta, 30. junija. s. Vrhovno vojaško poveljstvo poroča: Znanost število madžarskih letal je včeraj zjutraj spet z uspehom bombardiralo vojaške cilje na sovjetskem ozemlju kot v povračilo za tiste napade, ki so jih izvedla sovjetska letala na Nagybanj in Talaborfalbo. Na napadenih ciljih so izbruhnili požari in je bila prizadejana škoda. Vsa madžarska letala so se vrnila nepoškodovana na svoja letališča. Sedem sovjetskih bojnih letal je včeraj zjutraj napadlo kraj Csap ob Tisi. Tri so bila zbita na tla. V mestu Kassa je bil dan alarm, toda nad mestom se ni pojavilo nobeno sovražno letalo.

Minister Host-Venturi je v soboto izročil prometu borovniški viadukt

Ljubljana, 30. junija. s. Včeraj dopoldne je bila nanovo vzpostavljena železniška zveza med Italijo in Ljubljano ob navzočnosti Prometnega Ministra Ekse. Hosta Venturi in drž. podtajnika Jannellija. Ta dogodek je izrednega gospodarskega in političnega pomena, ampak tudi zelo pomemben zaradi izredne naglice in spretnosti, s katero so italijanski pionirski oddelki popravili viadukt, ki ga je poglajal v zrak jugoslovanska vojska na umiku. Točno ob 10. uri je prispel prometni minister iz Rima v Postojno, kjer so ga pričakovali Poveljnik 2. Armade General Ambrosio, Ekse. Visoki Komisar E. Grazioli, Poveljnik Armadnega Zbora General Ekse. Robotti in divizijski poveljnik ter poveljnik inženirskih čet. Ministra in podtajnika so spremljali številni glavni funkcionarji ministrstva prometa in železniškega oddelka. Z njimi je bil tudi federalni tajnik z Trsta Vlak se je pomikal ob 10.30 iz postaje, ki je bila vsa okrašena z zastavami, ter je kmalu došel do Rakeka, do Štampetovega in Dolskega mostu ter naposled došel do velikega viadukta v Borovnici, ki ga sestavlja 25 lokov v dveh nadstropjih. Na borovniški postaji, okrašeni s trobojnicami in fašističnimi zastavami je Ministra pozdravil načelnik železnice Ljubljanske pokrajine, ter izročil posebno zahvalo za Duceja, na kar mu je njegova Ekse. Host Venturi odgovoril. Visoki gostje so potem v spremstvu Visokega Komisarja šli peš do viadukta ter so si ogledali veličastno delo v vsej

pa poročajo, da so prvi nemški oddelki tukaj naleteli na srdit odpor in da se je razvila krvava bitka po mestnih ulicah in trgih, pri čemer so na sovražnikovi strani sodelovali tudi mnogi civilisti in ženske. Nemška vojska je našla v zaporih Brest Litovska okrog 5000 političnih jetnikov, med katerimi je bilo tudi mnogo Nemcev. Vse te jetnike je dala nemška oblast izpustiti na svobodo.

Bukarešta, 30. jun. s. V Bukarešto so včeraj iz Constanze pripeljali 60 sovjetskih mornarjev, katere so rešili iz rušilca »Moskva«, ki je priplul 26. junija pred Constanza, da bi jo obstreljeval. Rušilec »Moskva« je imel 2895 ton. Da bi izvedel svoj napad, je poskušal prodrati skozi minski polje v spremstvu nekega drugega rušilca, toda zadela je na mino in se kmalu potopila.

Službeno poročilo o položaju v Siriji

Vichy, 30. junija. s. Iz službenega vojaškega vira se je o položaju v Siriji zvedelo naslednje:

Prizadevanja Angležev, da bi strli francoski odpor, so ostala brez uspeha. Britansko brodogradje je obstreljevalo francoske postojanke ob obali. V gorskih predelih južno od Libanona so se nekatere francoske prednje straže umaknile pod zaščito artilerije, ki je sovražniku prizadejala hude izgube. Na področju Merdžajuma ni bilo nobenih bojov. V južni Siriji so Angleži stopili v stik s francoskimi četami, sovražnikovi oddelki, ki so prodrli v francoske postojanke severozahodno od Damaska, pa so bili odbiti s težkimi izgubami. Kljub temu, da je bila garnizija v Palmiri predmet hudega bombardiranja od strani sovražnega letalstva zjutraj dne 28. junija, je vendar nadaljevala z junaškim odporom in je izvedla krajevne protinapade. Francosko letalstvo se je skupno z mornariškim letalstvom aktivno udeleževalo bitke, zlasti na odseku pri Palmiri. Sovražno letalstvo je bombardiralo Deia-Es-Zor in povzročilo žrtve med civilnim prebivalstvom. V zadnjih dveh dneh je bilo na raznih krajih ujetih 40 sovražnih vojakov, med katerimi je tudi en angleški polkovnik. Vsi, kar jih je bilo od začetka vojne do zdaj ujetih (Avstralci, Angleži, Indijci in Degaullovi), so izrazili svoje začudenje, da so na bojišču našli samo na Francoze ter da nikjer niso videli Nemcev. Vrhovni poveljstvi britanskih in De Gaullovi čet sta na vsak način skušali vzdrževati te neresnične trditve. Resnica pa je, da so samo francoske čete tiste, ki branijo področje Levante in ki dajejo že tri tedne srdit in divji odpor kljub izgubam, ki so jih utrpeli, in kljub velikim težavam s katerimi se mora boriti priročno dejstva, da sovražnik razpolaga z mnogo obilnejšim vojnim materialom.

Vesti 30. junija

Svoje poverilnice je izročil portugalskemu predsedniku Carmonu novi italijanski minister Franzoni. V govoru, ki ga je pri tej priliki imel, je italijanski minister podčrtal dolgotrajno in odkritosrčno prijateljstvo, ki veže obe latinski državi.

Poveljstvo finske vojske je objavilo na finske čete proglas, v katerem poudarja, da je morala Finska zaradi groženj od strani Sovjetske Rusije znova v vojno. Sovražnik je grozil uničiti finsko neodvisnost in svobodo in zato bo finsko orožje v družbi bratskega nemškega orožja nastopilo proti skupnemu sovražniku in zmagalo. Proglas je podpisal maršal Mannerheim.

Angleško vojaško odposlanstvo je prispelo v soboto v Moskvo. Vodi ga general Mac Farlane, ki je bil svojčas angleški vojaški odposlanec v Berlinu. Vse člane vojaškega odposlanstva je Stalinu predstavil angleški veleposlanik Stafford Cripps.

Rimski pevci na poti skozi Ljubljano

Jutri, v torek, ob dveh popoldne se bodo skozi Ljubljano peljali člani Kr. rimske opere, ki bodo gostovali z več predstavami v Zagrebu in potem tudi v Ljubljani. V skupini rimskih pevcev so številna slavna in zveneča imena in zato bo naše občinstvo gotovo v večjem številu pozdravilo slavne italijanske pevce na poti skozi naše mesto. Vlak bo pripeljal jutri točno ob dveh popoldne na postajo.

Eksc. Visoki Komisar med našimi Dolenjci

Izjava Eksc. Graziolija: „Italija bo vedno upoštevala vašo vero, kulturo, šege in navade“

Ljubljana, 30. junija.

Včerajšnje nedeljo je Eksc. Visoki Komisar porabil v to, da spozna našo lepo in bogato Dolenjsko in njene prebivalce. Malo po osmi uri zjutraj je odhitelo pet avtomobilov po Dolenjski cesti. V prvem je bil Eksc. Graziolij s svojo soprogom in tajnikom G. Ruffinijem. V naslednjih pa drugi predstavniki Visokega Komisarata ter številni častniki. Prvi sprejem je bil visokemu gostu prirejen

v Trebnjem

Visoki gostje so prišli v Trebnje ob en četrta na 10. Trg je bil slavnostno okrašen. Povsod so vihrale italijanske zastave, okna pa so bila ozaljšana s cvetjem in girlandami. Najlepše je bilo okrašeno občinsko poslopje. Ob začetku je bil postavljen velik slavolok z napisom: »Viva Duce!« Visokega gosta je pozdravila vojaška koračnica in strumna četa voljakov, ki so nastanjeni v trgu. Ob cesti so stali šolski otroci, ki so imeli v rokah zastavice in cvetje ter so navdušeno pozdravljali visoke goste. Ko je Eksc. Visoki Komisar pregledal izvršeno vojsko in pozdravil zastavo, se je podal proti zelenjem in zastavam ovenčani tribun pred občinskim domom. Tu so visokemu gostu predstavili trebnjskega dekana g. Tomažiča, sodnega starešino, notarja, zdravnika in druge odličnike. Preden je Visoki Komisar stopil na tribuno, mu je kmečka žena Bukovec Marija iz Račjega sela izročila napisano prošnjo. Ko je Visoki Komisar izvedel, da ji je mož padel v zadnjih dneh prevrata, njej pa zapustil trinajst otrok, je takoj segel v denarnico in ji dal večjo vsoto denarja. Žena se mu je s solzami v očeh zahvaljevala. Tudi z občinskimi reveži se je precej časa pogovarjal. Prav tako se je rokoval z vsemi učiteljicami in učitelji. Učenka mu je izročila velik šopek poljskega cvetja. Enak šopek je dobila tudi soproga Visokega Komisarja. Zelo se je Visoki Komisar zanimal za lepe narodne noše, katerih je bilo precej zbranih pred tribuno. Z besedami: »Želim Vam, g. Visoki Komisar, da bi Vam bilo življenje med nami posuto s cvetjem«, so dečki in deklice položili pred Visokega Komisarja veliki kiti cvetja. Potem je Visokega gosta pozdravil občinski zastopnik Ivan Ban. Dejal je:

Pozdravni nagovor občinskega zastopnika

Ekscelenca!

V imenu prebivalstva tebanjskega okraja se Vam, Ekscelenca, toplo zahvalim za visoko čast, katero ste nam izkazali s svojim odličnim obiskom. S tem ste nas bogato nagradili in mi vsi smo Vam, Ekscelenca, globoko hvaležni.

Ta kratek čas, ko bivate med nami, ostane za nas nepozaben in za vedno lep spomin v naših hvaležnih srcih.

Vsi prebivalci trebnjskega okraja globoko občutijo Vašo plemenito skrb in dana mi je prijetna naloga izraziti Vam, Ekscelenca, v imenu vseh obljubo zvestobe, delavnosti in vdanosti.

Hočemo izvrševati Vaše ukaze, ker so in bodo v dobrobit nas in vsega ljudstva.

Danes smo ponosni, da smo postali enakovredni državljani s pravičnim ukazom Njegovega Veličanstva Kralja in Cesarja ter Duceja, in prosim Vas, Ekscelenca, da ste na najvišjih mestih tolmač naših dobrih, vernih src.

Zivelo Njegovo Veličanstvo Kralj in Cesar, živel Duce, živel Vaša Ekscelenca!

Zahvala Visokega Komisarja

Za iskren pozdrav se je g. Visoki Komisar lepo zahvalil. »Italija ne zahteva od vas, drugega, je dejal Eksc. Visoki Komisar, kakor popolno lojalnost. Italija bo, kakor sem vam že obljubil, vedno upoštevala vašo vero, šege, navade in kulturo. Zahtevala pa bo tudi delavnost, kajti le v njej je zagotovljena boljša bodočnost. Vse gospodarske težave bomo rešili kar moči povoljno in kolikor jih bo mogoče v teh razmerah. V nadaljevanju govora je dejal, da bo strogo zahteval izpolnjevanje vseh njegovih naredb in zakonov, ki so v dobrobit ljudstva. Poznam prebivalstvo, je dejal, vem, da je delavno in pridno. Prepričan sem, da bo sožitje med nami zelo dobro. Oblasti bodo šle na roko vsem tistim, ki so delavni. Tudi Duce izhaja iz delavske družine in prav dobro so tudi njemu znane potrebe delavcev. In Duce se prav zaradi tega dejstva še posebno zanima za delavce in njih potrebe. Z ozirom na to, da je Italija stopila v vojno z Sovjetsko Rusijo pa je Visoki Komisar dejal:

Nismo napovedali vojne proti ruskemu narodu, ampak proti komunizmu. Proti tistemu komunizmu, ki je naredil iz cerkva hleve, ki je razdril družine, ki je potepal vrednost narodove vere in družine. Kdor še verjame v komunizem, naj grez čez mejo, pa se bo lahko na

lastne oči prepričal, kakšni so njegovi sadovi. Ta prvi naš sestanek, je najboljšje znamenje za dobro sožitje v bodoče. Zelim vam, vašim družinam in vašim otrokom najboljšo sožitje in mir med nami.

Nekaj besedi je spregovoril tudi Crnim srajcam. Zaključil pa je svoj govor takole: »V tem trenutku mislimo na Kralja in Cesarja, na Duceja, ki sledita z velikim zanimanjem potrebam tega kraja. Živel Cesar, živel Duce!«

Gromko so odjeknili klici: živel Kralj in Cesar, živel Duce!

Potem si je Eksc. Graziolij ogledal še nekatere urade in se napotil v cerkev. Pred cerkvijo se je poklonil pred spomenikom padlih voljakov. Pri vstopu v cerkev so orglje lepo zadonele in pevci so zapeli priložnostno pesem. Cerkev je bila lepo razsvetljena. Pred oltarjem je nekaj časa molil, potem pa si ogledal cerkev samo.

Visoki gostje so nato sedli v avtomobile in se odpeljali med vzklikanjem občinstva dalje

proti Mirni peči

Tudi tu je bil prirejen lep sprejem, ki pa ga je na žalost motil dež. Eksc. Visokega Komisarja je pozdravil mirnopski župan g. Alojzij Povše. Tudi tu je bila zbrana šolska mladina in gasilci. Deklica je izročila g. Visokemu Komisarju spet lep šopek cvetja. Tudi v Mirni

peči je imel Eksc. Visoki Komisar kratek nagovor. Po govoru si je ogledal občinski dom in se zanimal za gospodarski položaj občine, njene ceste in druge občinske potrebe. — Spet so zabrnili motorji, in avtomobili so izginili izza ovinka.

Veličasten sprejem v Novem mestu

Dolenjska metropola se je danes postavila. Ze precej pred napovedano uro prihoda se je nabralo ogromno ljudi iz mesta in okolice pred glavarstvom, še mnogo več pa pred mestno hišo, kjer je bil glavni sprejem. Ljudje so hoteli videti moža, ki je postavljen na čelo Ljubljanske pokrajine in v katerega roke je bila položena bodočnost našega ljudstva.

Pri okrajnem glavarstvu je bil prvi sprejem. Tu so se zbrali mestni župan dr. Polensek, gospod prošt Cerin, predsednik okrajnega sodišča dr. Barle, šefi vseh uradov, okoliški župani in dekanjski duhovščina. Visokega gosta sta spremljala divizijski general Eksc. F. Romero in okrajni politični komisar dr. Grisselli. Pred glavarstvom je bila postavljena častna četa voljakov z godbo in zastavo. Eksc. Komisar je izkazal čast vojaški zastavi in obšel častno četo. Potem je šel v prostore glavarstva. Zbrane zastopnike oblasti je Visokemu Komisarju predstavljala dr. Grisselli. Na vse zbrane odličnike

L'Ecc. Alto Commissario eletto per cittadino onorario di Novo mesto

Lubiana, 30 giugno. L'Alto Commissario della provincia Lubiana Ecc. Grazioli ha proseguito ieri il programma della visite ai maggiori centri ovunque calorosamente accolto dalle popolazioni, adunate intorno ai commissari civili ai sindaci e ai parroci. Tutte le case erano imbandierate e decorate con festoni e iscrizioni inneggianti al Re e al Duce. Il suono delle campane annunciava l'arrivo del rappresentante del Duce e del governo fascista. Con calorose manifestazioni la popolazione della provincia ha voluto sottolineare la sua piena solidarietà con le potenze dell'Asse nella lotta intrapresa contro il regime bolscevico. Viissime accoglienze sono state tributate all'Ecc. Grazioli a Trebnje, a Mirna Peč e soprattutto a Novo mesto, dove erano ad attendere il generale Romero, comandante della divisione »Isonzo« e tutte le autorità locali oltre ad una immensa folla che malgrado la pioggia si è raccolta nella vasta piazza centrale. Alla sede del commissariato civile i sindaci del distretto, i parroci e i rappresentanti dell'istruzione pubblica e di diverse associazioni, hanno espresso la loro devozione al rappresentante dell'Italia Fascista. Poco dopo sulla piazza il sindaco gli ha rivolto un indirizzo di

saluto a nome della città, affermando l'assoluta lealtà della popolazione che è grata e felice di potere appartenere alla grande Italia del Duce nelle cui forti mani è riposto l'avvenire di questo paese. L'Alto Commissario calorosamente salutato ed accolto entusiasticamente dalla cittadinanza, ha espresso la sua convinzione nel migliore avvenire della provincia ed ha promesso che sarà mantenuta fede allo statuto e che saranno risolti tutti i problemi in collaborazione con le autorità locali. L'Alto Commissario ha assistito quindi ad una seduta solenne della consulta comunale, durante la quale il sindaco gli ha consegnato una pergamena con la nomina di cittadino onorario, le chiavi della città ed una statuetta riproducete il fondatore, Rodolfo IV. — Dal comune, l'Ecc. Grazioli si è recato alla chiesa e quindi all'ospedale da campo alla scuola agraria inferiore dove ha ordinato al direttore di preparare i progetti per la istituzione di una scuola agraria superiore. Nel pomeriggio l'Alto Commissario ha visitato il convento di Nostra Signora e tutte le istituzioni ospitaliere della regione interessandosi allo stato di ogni ricoverato e dei bisogni degli ospedali. In serata l'Ecc. Grazioli è rientrato a Lubiana.

Novice iz Države

Odposlanstvo hrvaške policije v Rimu. Zastopstvo hrvaške vstaške policije je prispelo v sredo v Rim v goste notranjega ministrstva. Člani odposlanstva se bodo bavili z organizacijo in s pregledom zavodov rimske policije. Vodi jo glavni ravnatelj notranje varnosti Evgen Kvaternik, ki je star komaj trideset let. Imenovan pa je bil na to mesto zaradi tega, ker izvira iz znane vstaške družine Kvaternikov in je bil tudi več let pri Paveliču, ko je ta še bival v izgnanstvu. Hrvaško odposlanstvo se bo v Rimu mudilo več dni.

V Milanu, Genovi, Pesari in Bologni je ženskam prepovedano nositi dolge hlače in pohajkovati z njimi po javnih prostorih in ulicah. Prefekt, ki je to odredbo izdal, jo utemeljuje z razlogom, češ da takšna noša ni v skladu z žensko dostojanstvenostjo. Ženske bodo smele nositi hlače le v kopališčih, ali pa pri svojem športnem udejstvovanju, ali pa tedaj če to zahteva delo. Pač pa je

dovoljeno hlačno krilo za kolesarke. Podobne ukrepe proti tej ženski razvadi bodo izdale tudi druge pokrajinske oblasti v Italiji.

Za mrtvega proglašen, pa se je živ vrnil. Vojak alpskega polka Luigi Viscardi, doma iz Torina, se je v svojem alpskem polku udeleževal bojev na grškem bojišču. Med bojnim metežem so ga tovariši zgrešili in pozneje prijavili, da je padel. Manjkalo je sicer potrdilo vojaške kurata o njegovi smrti, toda navleže temu je bila njegova družina obveščena o žalostnem dogodku. Vojaško poveljstvo ga je že predlagalo za spominsko srebrno kolajno, njegova mati pa je dala že brati črne svete maše. Pred mesecem pa so domači dobili od pogrešnega dopisnico, v kateri je javil, da je bil ujet in da je zdrav na Kreti, kamor so ga kot ujetnika odpeljali Grki. Ko pa je bila Kreta zavzeta, je pa bil tudi on osvobojen.

Promocija. Na medicinski fakulteti zagrebške univerze je promoviral za doktorja vseh zdravilstva g. Emil Mosetiz iz Ljubljane.

Današnji nakladi „Slovenskega doma“ so priložene položnice. — Prosimo vse naročnike, da se jih blagovolijo čimpreje poslužiti. — Kjer so na položnicah označeni Din zapliše Lir. — „Slovenski dom“ stane le 6 Lir. mesečno. Pridobite nam novih naročnikov! — Ne pozabite na „Slovenčev koledar“! Plačajte ga istočasno po položnici. Stane za naročnike „Slov. doma“ le 9 Lir.

Edgar Wallace:

Na sever, potepuh!

Komaj je opazila, da sta krenila s ceste in da se opotekata po neki ozki poljski poti, za kakršne je Robin imel posebno simpatijo.

Oktober se je držala Robin pod roko in se na pol v dremavici vlekla za njim. Hipoma se ji je zazdelo, da sta se ustavila. Z začudenjem je odprla oči in zagledala pred seboj reko. Na bregu je bil zasidran dolg tovrni čoln. Dovolj je že bilo svetlo, da sta mogla videti na bregu moža, ki je zavil v pisano odejo, spal. Ko sta prišla bliže, sta opazila, da je zamorec. Blizu njega je bil kup pepela, star, zarjavel in obrabljen kotliček in steklenica. Očividno zamorec ni tako trdno spal in smrčal samo od trudnosti.

Robin je pobral steklenico in poduhal. »Ej, črni prijateljček si ga je pošteno privoščil!«

Od brega do čolna je bila položena deska. Robin je šel na krov in se nekoliko razgledal. Čoln je bil prazen. Ugotovil pa je, da so navadno v njem prevažali premož. Na sprednjem koncu je bila odprtina, skozi katero je bilo mogoče priti v notranjost. Bil je tu ozek prostor, ki je služil mostu za spalnico. Na koncu tega prostora je bila še majhna kabina, v kateri pa ni bilo drugega kot prazno leseno ležišče. To kabino so ločila od ostalega prostora ozka vrata, na katerih pa je ključavnica bila zlomljena.

Vrnil se je na breg. Oktober je sedela na

tleh. Z rokami si je objemala kolena in trdno spala.

Dvignil jo je, ne da bi jo zbudil in odnesel z veliko težavo na čoln in od tam v kabino. Položil jo je na pograd in ji potisnil plašč pod glavo. Sam pa se je vlegel na tla in zaspal. V sanjah je slišal čudne glasove, videl pijane črnce.

Bum!

Nek težak predmet je padel na krov nad njegovo glavo. Odprl je oči in pogledal okoli sebe. Videl je, da je Oktober ležala čisto na robu pograda in je bila v nevarnosti, da zdrkne na tla. Potisnil jo je na drugo stran in zopet zaspal.

Ko se je znova zbudil, je zagledal Oktober, ki je sedela na robu pograda in grizla kos prepečenca. Njen obraz je bil črn, kakor obraz zamorca.

»Pismo je došlo zate,« je dejala in mu ga izročila.

»Ali je pošta že prišla?«

Bilo je pretemno, da bi mogel čitati, zato je vtaknil pismo v žep.

»Našla sem ga v zavitku, ki mi ga je izročila miss Ellen. Kako tiho je tukaj. Ti pa zelo čudno izgledaš.«

Začela se je smejati; najprej tiho, potem pa vedno glasneje.

»Če se smeješ zaradi premogovega prahu na mojem obrazu, tedaj ti svetujem, da pogledaš samo sebe.«

Oktober je imela torbico z zrcalcem. Ko je zazrla svoj obraz, je kriknila od groze. Robinu pa je njeno presenečenje bilo pravo zadoščenje. Odprl je vrata in previdno pokukal skozi nje.

Nato se je povzpelo po lestvi in pogledal na krov. Na sprednjem koncu čolna je sedel črnce, zavil v svojo pisano odejo in držal roko na veslu. Pred čolnom je vozil mal vlačilec, na katerega je bil čoln privezan z vrvo.

Vrnil se je v skrivališče, a Oktober je izginila. Skrivnost pa se je kmalu razjasnila, ko je namreč prilezla skozi majhna in ozka vrata. Povedala mu je, da je na drugi strani majhen prostor z umivalnikom. Da je pipa sicer pokvarjena, da pa je nekoliko vode le mogoče dobiti.

»V katero smer se peljemo?« je vprašala zaskrbnjeno.

Robin ji je pokazal smer.

»Prav nič ne vem, kam bomo prišli, mogoče na drugi breg, mogoče v Newyork. Na vsak način morava ostati pri miru, dokler se ne znoči.«

Zaprli je vrata in zlezal v sobico, kjer je Oktober odkrila umivalnik. Posrečilo se mu je, da je vsaj nekaj premogovega prahu odstranil z obraza.

V kabini je bilo premalo zraka, zato je dekle začela boleti glava. Vlegla se je in znova zaspala. Robin pa je vsako uro odšel k odprtini na polzvedovanje.

Okrog četrte ure se je čoln zopet ustavil. Suneč je zbudil deklico iz spanja. Robin pa je stekel k svojemu opazovališču.

»Več čolnov se je priključilo našemu,« je poročal ob svoji vrnitvi.

Nekaj časa se je še slišalo prerekanje in preklinjanje, nato je vlačilec s čolni nadaljeval svojo pot.

Robin se je znova vlegel na tla in zadre-

je imel Eksc. Visoki Komisar kratek nagovor. Zbranim okoliškimi županom je Eksc. Visoki Komisar posamič obljubil, da jih bo obiskal.

Z okrajnega načelnstva se je visoki gost od peljal pred divizijsko poveljstvo, kjer je pri sostvoval dviganju zastave.

Slovesnost na Glavnem trgu

Velik Glavni trg je bil poln ljudi. Tu so bili postavljeni častni oddelki vojaštva, zastopstvo fašistične stranke z zastavo, gasilci v krojih, šolska mladina, narodne noše, zastopniki vseh občin novomeškega okraja, zastopstvo usnarjev iz Mokronoga. Godba je zaigrala pozdravno koračnico, mladina in ostali pa so visokemu gostu živahno vzklikali. Najprej je Visoki Komisar obšel zbrane vojaške oddelke in pozdravil vojaško zastavo. Potem je stopil na pripravljeno tribuno. Tukaj ga je pozdravil mestni župan z naslednjim nagovorom:

Pozdrav novomeškega župana

Ekscelenca! Pozdravljam Vas v imenu tega mesta, drugega po važnosti v Ljubljanski pokrajini, s hvaležnimi in vnetimi pozdravi.

Težki so časi, ki nam jih je usoda in zgodovina dodelila, zmeda in gorje sveta tolikšno kakor morda še nikdar poprej. Vojna vihra, ki je zajela tudi nas, je bila četudi kratka, vendar tako strašna, da se je naš obstoj v temeljih zamažal.

Tedaj je vzdignila v svojo varujočo roko velika Italija, ter vzela nas Slovence pod svoje varno okrilje, obenem pa nam je poslala tako dobrotljivega vodnika v Vaši osebi Ekscelenca. Vse prebivalstvo se zahvaljuje Duceju za ta njegov modri ukrep. V imenu vseh meščanov, Vas Ekscelenca zagotavljam, da si bomo vedno v svesti kaj imamo v Vaši osebi in slavnem Italijanskem imperiju, čigar člani smo postali. Ekscelenca, prosim Vas, da vodite vedno z isto dobrohotno pravično in krepko roko življenje Ljubljanske Pokrajine. Prebivalstvo je navdušeno in trdno odločeno s hvaležno spoštljivostjo spremljati Vaše napore, ter z vsemi močmi storiti svojo dolžnost v korist in proevit zmagovite Italije.

Visoki gost se je županu zahvalil za topel sprejem nato pa spregovoril zbranimu občinstvu, kateremu je izrazil svoje veselje, da ga je našel takšnega kakršnega si je želel, namreč lojalnega in hvaležnega. Obljubil mu je, da bo pravično skrbel za njegov gospodarski dobrobit in ga bo še večkrat obiskal.

Z najboljšimi željami za dobro vsega slovenskega prebivalstva in z vzklikom: »Dobro delo!« je visoki gost zaključil svoj govor.

Izročitev diplome častnega občanstva

Eksc. Visoki komisar je ob navdušenih pozdravih mladine in ljudi odšel v razkošno okrašeno sejno dvorano, kjer je bil že zbran mestni svet. Visoki gostje so zasedli častna mesta, nakar je župan stopil pred visokega gosta, in mu v kratkem nagovoru dejal, da ga je mestni svet na svoji seji izvolil za častnega občana in ga prosil naj sprejme, kot znak spoštovanja in vdanosti meščanov mestni ključ, za spomin na mesto pa kip ustanovitelja Novega mesta. Visoki Komisar se je za počastitev vidno vzradoščen iskreno zahvalil. Dejal je, da bo podarjene znake branil kot najlepši spomin na slovensko ljudstvo, ki bo s strani Italije dolžno največje skrb, da se bo moglo vsestransko razvijati. Z vzklikom: »Živelo Novo mesto!« je Eksc. Visoki Komisar zapustil dvorano.

Ogled novomeških ustanov

Z mestnega magistrata se je odpeljal visoki gost na ogled kapiteljske cerkve. Pričakoval ga je prošt Cerin z duhovščino. Visoki gost si je z zanimanjem ogledoval to novomeško stavbarno umetnino, zlasti pa za veliko dragocenost, ki jo ima cerkev v Tintorettovi oltarni sliki sv. Miklavža. Ekscelenca si je ogledal tudi kriptu. Obljubil je, da bo poskrbel za denarna sredstva za obnovitev te znamenitosti. G. prošt mu je izročil v dar tudi lep album, ki tiče cerkve.

Potem si je ogledal visoki gost kmetijsko šolo na Grmu. Pozdravil ga je inž. Absec. Visoki Komisar je takoj odredil naj se izvrše vse predpise za otvorenje višjega tečaja na tej šoli. — Z Grma se je Eksc. Visoki Komisar odpeljal k pogoreli ljudski šoli, ki je postala žrtev letalskega napada. Potem si je ogledal gimnazijsko poslopje, kjer je sedaj vojaška bolnišnica in se z bolnimi vojaki prijazno razgovarjal. Opoldne je bilo kosilo v poveljstvu divizije.

Popoldne se je visoki gost podal na ogled gospodinske šole v Šmihelu, za katero je pokazal veliko zanimanje. Obiskal je potem možko in žensko bolnišnico ter se dalj časa zadržal v razgovoru z zdravniki in bolniki. Ogledal si je dalje tudi največje novomeško predmestno Joškota Pova. Vsi stroji so bili v pogonu, tako da je mogel visoki gost slediti vsemu poteku preje novih tkalnih nit.

Pred glavarstvom so se ob 5 popoldne poslovili od visokega gosta vsi odličniki novomeškega življenja. Po dolini Soteske so se gostje vrnili proti Ljubljani.

Z včerajšnjimi slovesnimi sprejemi se je mogel Eksc. Visoki Komisar prepričati, da naše ljudstvo hoče povsod pošteno in odkrito sodelovati z italijanskimi oblastmi.

mal. Sanjal je, da je bil v Švedovi hiši. Hotel je oditi iz nje, a ni mogel, ker je na vseh oknih in vratih ležalo obešenčeno truplo.

Začutil je, da ga je nekdo prijel za roko in se je zbudil.

»Zopet smo se ustavili,« mu je zašepetala Oktober. »Slišala sem, kako je nekdo vprašal zamorca, če je ponoči opazil na bregu nekega moškega in neko žensko...«

Na krovu sta zaslišala težke korake.

»In kaj je tam spodaj?«

Robin je urno pograbil dekletov klobuk in torbico ter svoj jopič in potisnil vse skozi odprtino v umivalnico. Nato sta tudi ona dva zlezla na drugo stran. Robin pa je trdno za prl vratica in se s hrbtom naslonil nanje. Slišal je, kako je nekdo odprl luknjo, nato pa so se zaslišali težki koraki v kabini.

»Nikogar ni tukaj, gospod. Saj sem bil čez dan že večkrat tukaj.«

»Ključ temu se hočem prepričati.«

»Ni treba, gospod! Oh saj ni treba.«

Zamorčev glas je trepetal od strahu.

»Počakaj malo zamorec. Videti hočemo.«

Kmalu so se koraki oddaljili in luknja v krovu se je zaprla. Robin je zlezal iz skrivališča in stekel k luknji. Slišati je bilo jezno prerekanje.

»Pet litrov žganja pod posteljo. Zamorec, zaradi tega boš sedel dvajset let!«

Nekje v bližini je bilo slišati živahen razgovor, toda Robin ni mogel ničesar razumeti.

Čoln se je moral ustaviti ob nekem doku, kajti do Robinovih ušes je prihajal ropot vozov in peketanje konjskih kopit.

Dalja

Obsojena zaradi verižništva in skrivanja kave

Ljubljana, 30. junija.

Kakor smo že pred dnevi poročali, je bil prijet Josip Valant, ker so pri njem našli veliko količino kave, katero si je nakopičil, da bi z njo veržil, zato je bil naznanjen sodišču. Ekscelenc Visoki Komisar je odločil, da naj se vsa zasežena kava brezplačno razdeli med dobrodelne zavode in ustanove.

O tej kavi je bila v soboto pred kazenskim sodnikom okrajnega sodišča g. Vinkom Pančtom že druga razprava, ko je bila prva 23. t. m. prekinjena, da so se izvedli še nekateri dokazi. Trgovski potnik, 32 letni Josip Valant, nameščen pri veletrgovski Gregore & Co. v Ljubljani, je dal dne 16. aprila shraniti pri trgovcu, 35 letnemu Josipu Hafnerju v Prisojni ulici št. 5 v njegovo skladišče 18 vreč surove kave v teži 995 kg. To kavo so organi oddelka za pobijanje draginje in kontrolo cen 19. t. m. izsledili in zaplenili. Oba, Valant in Hafner, sta bila nato naznanjena sodišču: prvi zaradi prestopka kopičenja blaga po čl. 12. uredbi o pobijanju draginje in brezvestne špekulacije, da je hotel s tem spraviti blago iz prometa in doseči višje cene, ter drugi, ker je sprejel v shram-

bo Valantovo kavo, tudi zaradi prestopka po omenjenem členu. Na sodišču sta oba obtožena zanikala krivdo. Po izvedenem dokaznem postopku, ko je bilo zaslišanih več prič, je sodnik v soboto objavil sodbo, s katero sta bila obsojena zaradi verižništva in skrivanja kave, in sicer Josip Valant na 14 dni zapore in 350 Lit (1000 din) denarne kazni,

Josip Hafner na 10 dni zapore in 190 Lit (500 din) denarne kazni.

Denarna kazen je pri obeh plačljiva v 1 mesecu po pravomočnosti sodbe, v primeru neizpolnitosti pa je prvi obsojen še v nadaljnjih 20 dni in drugi v nadaljnjih 10 dni zapore. Obsojena sta dalje na solidarno plačilo stroškov kazenskega postopka in vsak zase v plačilo stroškov izvršitve kazni. Vsak pa je dalje obsojen na 57 Lit (150 din) povprečnine.

Po čl. 14. uredbi o pobijanju draginje in brezvestne špekulacije je sodišče dalje izreklo, da se odvzame že začasno zaplenjena količina 995 kg surove kave v prid skladi za prehrano siromakov. Branilec dr. Stanko Lapajne je prijavil priziv (pritožbo) zaradi izreka o krivdi in kazni, kakor tudi glede izreka o zaplenbi surove kave. — d.

Z Goriške in Krasa

Zrtve deroče Soče. Težka nesreča se je dogodila v četrtki v Gorici. Deček Devetlet Avgust je odšel zaradi velike soparnosti k reki Soči, da bi se kopal. Čeprav ni znal dobro plavati, se je pognal na sredino toka. Soča pa je tam zelo deroča. Valovje ga je kmalu pograbilo in ga odgnalo s seboj. Blizu železniškega mostu pa je deček sploh izginil v valovih. Nihče od njegovih tovarišev mu ni mogel pomagati. Mestni gasilci so po dolgih naporih izvlekli njegovo truplo iz deroče reke.

Nesreče. Delavec Adam Mihelič, zaposlen kot razkladalca na tržaški postaji, je padel z železniškega vagona in se pobil po nogah. — Delavka Marija Žilič je padla doma in se precej nevarno potolkla po vsem životu. — 77 letna zasebnica Josipina Sivie je tako nesrečno padla v svojem stanovanju, da si je poškodovala hrbtenico. — 83 letna zasebnica Katarina Glavan je imela podobno neizgodo, in sicer se je pobila po plečih. — 14 letni Tržačan Lojze Bukovec pa je skakal po stanovanju in padel s postelje tako nesrečno, da si je poškodoval desno koleno. — Ponesrečenci se zdravijo v tržaški bolnišnici.

Odhod dijakov-prostovoljcev iz Trsta. Včeraj v nedeljo je bila v Trstu večja prireditev, pri kateri so bili navzoči predstavniki vseh oblasti in stranke. Na prostoru pred sedežem stranke so se zbrali vsi študentje, ki so se prostovoljno javili za vojsko. Funkcionarji stranke so imeli nanje več nagovorov. Proti večeru so prostovoljci odpotovali k svojim edinicam.

Comptometer račun. stroje Burroughs, Direct, usate **acquisti** rabljene **kupim** cantanti. Scrivere: za gotovino. Pisati: Casseta 37 C. Unione Pubblicità Italiana - Torino

Cravattificio Giuntini, Via Vitruvio 7, Milano
Specialista in cravate tinte unite e fantasie, inguainabili, sportive, per bambini, istituti e divise. Scarpe e fazzoletti da collo per uomo e donna. Campionario contro assegno anticipo.

Izdelovalnica kravat Giuntini, Via Vitruvio 7, Milano
Specialista in cravate tinte unite e fantasie, inguainabili, sportive, per bambini, istituti e divise. Scarpe e fazzoletti da collo per uomo e donna. Campionario contro assegno anticipo.

Le fabbriche svizzere di orologi di gran classe ALPINA cercano rappresentanti e concessionari nei centri principali della Provincia di Lubiana. — Offerte alla rappresentanza generale (corrispondere in italiano, tedesco, francese).

CASALPINA - Bologna, Via Rizzoli 6

Mesing, svinec in gumo zopet kupujemo po najvišji cen. Metalia, Gospodstva c. 16.

S Hrvaškega

Zagreb, 30. junija. s. Posebno sodišče je obsodilo na smrt pet oseb, ker so razširjale komunistične letake, ki so pozivali ljudstvo k sabotažnim dejanjem ter vsebovali dalje tudi napade na državo in zaveznike. Poglavitnik je spremenil kazen enega teh petih obsojencev na 20 let ječe. Obsodba nad ostalimi je bila izvršena takoj. Med drugimi sta bila ustreljena dva juda, ki sta ponarejala znamke Hrvaške države. Nekemu Srbu, ki je bil prav tako obsojen na smrt, je poglavitnik spremenil smrtno kazen v 20 letno ječo.

Zagreb, 30. junija. s. Po razveljavitvi pogodbe za obnovo poštne prometa med Hrvaško in Srbijo bo odšel usmerjen promet s Hrvaškega preko Madžarske in Romunije v Bolgarijo in v Turčijo.

Zagreb, 30. junija. s. V dopolnilo uredbi, ki se nanaša na posebno tako imenovano potujoče sodišče, poročajo, da bo to sodišče sodelovalo tudi tiste, ki bi se vpisali ali prosili za vpis v ustaško organizacijo, ne da bi mogli dokazati, da je njihova preteklost neomadeževana. S poglavitnikovim odlokom, ki je bil te dni objavljen in ki določa stroge kazni za tiste, ki bi razširjali vznemirljive govore, zlasti za jude, se bavi v posebnem členu »Hrvatski narod«, ki med drugim piše: »Prava vsebina tega poglavitnikovega odloka sta red in poštenost. Vsak pošten Hrvat se bo oddahnil, medtem ko pomeni ta odlok strog opomin vsem sovražnikom države in hrvaškega naroda. Judje naj se pazijo ali naj molče.«

Koledar

Danes, ponedeljek, 30. junija: Spomin Pav. Torek, 1. julija: Presv. Kri.

Obvestila

Nočno službo imajo lekarne: dr. Kmet, Tyrševa c. 43; mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4; mr. Ustar, Selenburgova ulica 7.

Tečaj za električno in avtogensko varjenje (večerni od 5-8) se bo pričel v ponedeljek, dne 7. julija t. l. v šolski varilnici Tehniške srednje šole v Ljubljani in bo trajal 8 dni. Prijave sprejema do 5. julija t. l. vsako dopoldne od 9-10 šolska uprava.

Niz slovenskih narodnih in umetnih pesmi, vselega značaja bomo slišali na dobrodelnem koncertu pevskega zbora »Ljubljanski Zvon« 4. julija v Filharmoniji. Cenj. občinstvo opozarjamo, da si nabavi vstopnice že v predprodaji in podpre lepo akcijo, ki si jo je zamislilo pevsko društvo.

Sprejem gojenk v šolo za zaščitne sestre v Ljubljani. Prošnje za sprejem se vlagajo s predpisanimi prilogami na naslov šole za zaščitne sestre v Ljubljani, Dvorčakova ulica št. 3. Rok za vlaganje prošnje poteče s 30. julijem. Točnejša pojasnila se dobe v šoli pisмено ali osebno.

Nova ureditev tramvajskega prometa na progi 1 in progi 2. Na progi 1 št. Vid—pošta od ponedeljka, 30. t. m. dalje tramvaj ne bo vozil samo do pošte, ampak mimo magistrata do splošne bolnišnice in od tu nazaj po Poljanski cesti mimo magistrata in pošte v Šiško in dalje proti št. Vi-

du. odnosno do tovarne Stora v Dravljah. Tramvaj bo vozil s šest minutnim presledkom od splošne bolnišnice do Sitarja v Šiški, od tu do št. Vida odnosno Dravlj pa s 12 minutnim presledkom. Na progi 2 Moste—Šv. Križ se bo promet spremenil v toliko, da tramvaj ne bo več vozil s 6 minutnim presledkom, temveč z 8 minutnim presledkom. Zaradi obratovanja proge 2 in 1 od splošne bolnišnice do pošte bo zgoščen promet na tem odseku tako, da bodo potniki lahko vstopali v vozove na vsake 4 minute, ne pa šele po 6 ali 7 minutah kakor doslej.

Opozorilo ljubljanskemu prebivalstvu. Mestno poglavarstvo v Ljubljani je zvedelo, da obiskuje stranke v mestu nek moški, ki se izdaja za uslužbenca mestne občine in pregleduje stanovanja. Mestno poglavarstvo ni pooblastilo nikogar izmed mest. uslužbenstva za kakršnih koli pregled stanovanj in opozarja na to, da imajo mestni služitelji uradne uniforme, poleg tega pa uradne legitimacije, s katerimi se morejo izkazati. Zato naj vsakdo, pri komur bi se lažni pregledovalec zglasil, zahteva od njega mestno legitimacijo, brez katere ni nihče upravičen nastopati v imenu mestne občine. Prav in dobro bo storil tisti, ki bo lažnega pregledovalca izročil policiji.

Danes zvečer ob 8.30 uri bo koncentriral v veliki Filharmonični dvorani znameniti Trio italijano. Casella (klavir), Poltronieri (violina) in Bonucci (čelo). Koncert bo pod visokim pokroviteljstvom Njega ekselence Visokega komisarja gospoda Graziolijsa. Na sporedu koncerta so: Vivaldijeva Sonata in Clementijev Trio v priredbi pianista Casella, dalje Casellova Sonata (1937) in Pizzettijev Trio (1926). Nocojšnji koncert bo visoke umetniške vrednosti, saj so izvajalci svetovno priznani umetniki. Predprodaja v Knjigarni Glasbene Matice.

Ljubljansko gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri.

Ponedeljek, 30. junija: Zaprti.
Torek, 1. julija: »Sesto nadstropje«. — Izven Zadržji v sezoni. Cene od 5.50 Lit navzdol.

OPERA

Začetek ob 20. uri.

Ponedeljek, 30. junija: Zaprti.
Torek, 1. julija: »Sevilijski brivec«. Red Torek. Gostovanje Anatola Manoševskega.

SOCIETÀ ITALIANA

IRELLI

Anonima con sede in Milano - Cap. L. 400.000.000

Cavi

e conduttori elettrici isolati e relativi accessori

Kabli

in izolirani električni prevodniki in pripadajoči deli

Pneumatici

per auto, moto, velo, avio
relativi accessori e materiali per riparazione anelli per carrelli industriali

Pneumatike

za avtomobile, motorna in navadna kolesa in letala, pripadajoči deli in material za popraviljanje, obročki za industrijske vozičke

Articoli tecnici e sanitari
maschere di protezione, impermeabili, suole e tacchi

Tecnici in sanitari
predmeti, varovalne maske, dežni plašči, podplati in pete

Rivolgersi alla Filiale di Trieste

Obrnite se na podružnico v Trieste

SOCIETÀ ITALIANA

IRELLI

TRIESTE - PIAZZA DALMAZIA N° 1

Charlie Chan v San Francisco

Jaz torej zelo vladno zaprosim zastopnike tiska, naj se umaknejo in naj me pustijo pri miru, dokler jim ne sporočim, da je prišlo do kakega novega odkritja.

»To je dobra politika,« je rekla Morrow in se obrnila k Barryju Kirku. »Sicer pa, kaj veste vi o tem dekletu, ki vozi dvigalo?«

»Tedad nam je sama rekla, da se piše Grace Line.«

»Ne poznam je. Vedel sem, da je najlepša izmed vseh deklet, ki so zaposlene v nebotičniku. Samo po tem jo tudi poznam.«

»Kaj drugega od vas bi nas začudilo,« je pripomnila Morrow.

»Gospodična, oprostite, toda jaz nisem slep. Vidim lepoto tam, koder se pojavijo v dvigalih, v tramvajih... in celo v pisarni neke visoke državne ustanove. Poskušal sem enkrat ali dvakrat pogovarjati se s tem dekletom v dvigalu, pa mi je vselej spodletelo. Če pa želite, bom svoj poskus ponovil.«

»Hvala, ni treba. Po vsej priliki bi se oddaljili od bistva.«

»Vse se mi zdi zelo zapleteno. Mislili smo, da sir Frederik stika za Evo Diran, sedaj pa gre naenkrat za dve ženski. En

moški je umrl, na pragu moje hiše pa je pustil zelo razburljivo tajno. Ali bi smel, ne da bi hotel zraven užaliti druge ljubezne detektive, vprašati, kam gremo? Kar se mene samega tiče, bi odgovoril na kratko: sploh nikamor!«

»In navezadnje se niti preveč ne bi zmotili, je vzdihnila Morrow.

»Če bi dal prijeto to žensko, potem bi morda...« je začel spet Flanery pogrevati svoj prvi predlog.

»Ne, nikakor,« ga je prekinila Morrow. »Boljše je, da jo pustimo samo opazovati, in sicer takoj, ker nam sicer lahko nenadoma izgine.«

»Prav imate,« je priznal Flanery. »Tako bom poslal dva najboljša nosova, da bosta vohala okrog nje. Morebiti bo to rodilo kakšen rezultat. Gospod Kirk je mnenja, da stalno tavamo na istem kraju. Da bi le mogel najti kaj bolj otipljivega...«

Chan ga je prekinil:

»Hvala vam, da ste me opomnili. Dogodki so začeli pohitevati, jaz pa sem si zapomnil eno stvar, ki vam bo morebiti lahko služila kot oporna točka.«

Iz žepa je potegnil kuverto, iz nje pa zganjen list belega papirja in dopisnico.

Flanery je pozorno pregledal obe stvari.

»Tukaj, gospod nadzornik, so neki odtisi. Vi se na to stvar prav gotovo boljše razumete, kakor jaz ubožec,« je rekel Chan. Ali bi mi mogli povedati, če so odtisi na dopisnici in na pisemskem papirju istovetni?«

»Zdi se mi, da so. To lahko zahtudimo ugotovimo s preiskavo. In kaj sklepate iz tega, gospod Chan?«

»Ta beli papir je bil v kuverti z zaglavjem Scotland Yarda,« je pojasnil Chan. »Gospodična Morrow vam je verjetno o tem že kaj govorila.«

»Da, povedala mi je, da ste pregledali pošto sira Frederika. In čigav je ta pakni odtis na razglednici?«

»To je odtisek Paradyjevega palca, sluga gospoda Kirka,« je pristavil Chan.

Flanery je skočil pokonci:

»Zakaj mi niste tega takoj povedali! Sedaj pa zares napredujemo! Moram vam priznati, da imate nekatere odlike detektiva. Parady... Ta hijena se drzne odpirati tuja pisma! Tega že imamo v prepeči! Čez eno uro bo že v verigah.«

Chan je zamahnil z roko v znak, da se ne strinja.

»Ne, ne! Dovolite, gospod nadzornik! Spet bi radi pospešili stvar. Tudi Paradyja bomo opazovali, zraven pa potrpežljivo čakali.«

»Pojdite k vragu z vašimi govorancami o potrpežljivosti in čakanju,« je vzdihnil Flanery. »Jaz sem popolnoma drugega mnenja. Dal ga bom prijeli in ga potem prisilili k priznanju...«

»Jaz pa bom tak izgubil svojega odličnega strežnika... Ali naj mu dam kaka priporočila, ali pa vse to morebiti ni potrebno za zapor?«

»Samo trenutek, nadzornik,« ga je rotil Chan. »Nobenih dokazov nimamo, da je Parady morilec sira Frederika. On je sicer res storil greh, toda mi že pazimo na vsak njegov gib. Na ta način bomo prišli do znamenitih odkritij. Pregledali bomo vso njegovo garderobo.«

LE ASSICURAZIONI GENERALI DI TRIESTE

informano gli assicurati della affilia Società »SAVA« appartenenti ai territori ex jugoslavi annessi all'Italia, che le polizze di assicurazione emesse dalla detta Società sono pienamente valide ad ogni effetto e che le Assicurazioni Generali assumono la piena garanzia dell'esecuzione delle polizze stesse.

obveščajo zavarovance družbe »SAVA«, ki se nahajajo na ozemlju bivše Jugoslavije, priključene Italiji, da imajo zavarovalne police omenjene družbe polno veljavo za vse stroke in da Assicurazioni Generali prevzamejo polno jamstvo za izpolnilo omenjenih polic.

Comunicazioni celeri
con tutto il mondo

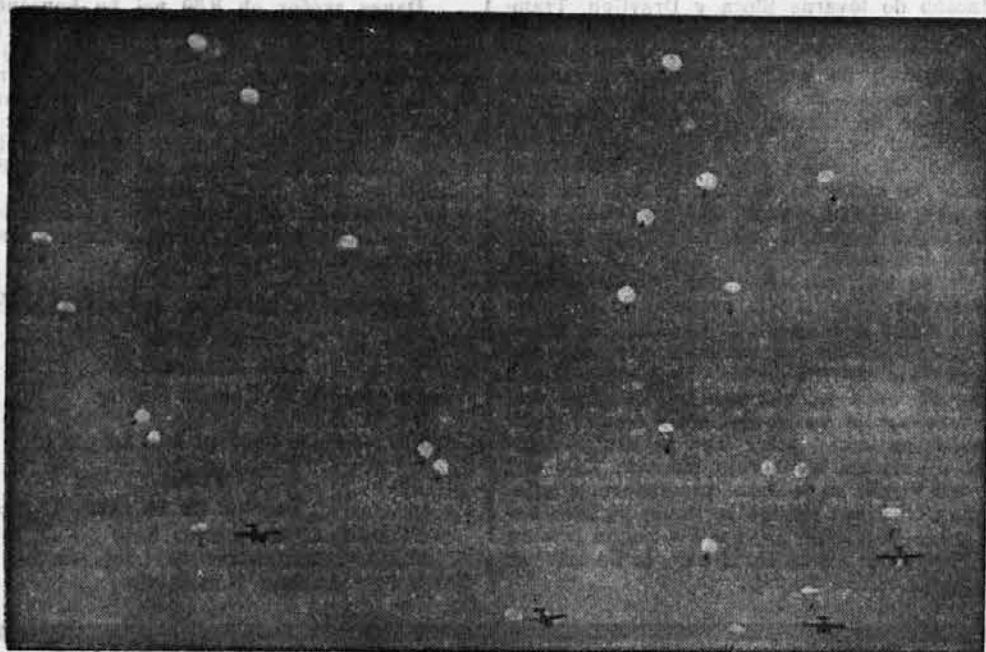
Nagle zveze
z vsem svetom

Indicare sull'indirizzo in modo
apparisciente

Napišite na naslovni strani
dobro vidno

PER VIA AEREA
estero PAR AVION

PER VIA AEREA
za inozemstvo PAR AVION

Paracadutisti italijani. — Italijanski padalci.

Iz želoda — sijajen nadomestek za kakao

Iz moke praznega želoda že v mnogih tovarnah delajo sladkarije, oblat, biskvit in moko za puding

Nemški tehniki so pri svojem vnetem proučevanju vprašali, ki se nanašajo na preskrbo z živilom, našli način, kako se da tudi navadni želod uporabiti kot dober nadomestek za kakao. »Agencija Nazionale« poroča iz Rima, da je neka nemška tovarna na področju gorovja Harz že lansko leto začela predelovati velike količine želoda, ki ga je bila nabrala po bližnjih in daljnih gozdovih Hitlerjeva mladina.

Postopek z želodom v tovarni je tale: želod raztrosijo na široko na nalašč v ta namen narejenih podih, da se tam primerno posuši. Duh, ki prihaja od želoda, je prav podoben duhu po pravkar pečenem kruhu. Nad podi, kjer suše raztre-

seni želod, so postavljene svetilke, ki izžarevajo ultrardeče žarke, zaradi česar se olajšuje klijanje zrna na ta način, da se večina škroba, ki ga želod vsebuje, spremeni v sladkor. Vsak dan potem kuje želoda premešajo, da povsod enako kahl, potem pa ga nasujejo v stroje za predelavo. Ko se odstrani črnilna kislina, pride želod v priprave za praženje. Zmešajo ga nazadnje še z nekim drugim praženim sadom, vse skupaj potem zmeljejo s posebnimi mlinci ter tako dobe »moko«, ki ima prav takšen duh kot kakao.

Poročilo pravi končno, da zdaj že v mnogih tovarnah uporabljajo to »moko« in delajo iz nje sladkarije, oblat, biskvit in moko za puding.

Pili so na pokojnikovo zdravje

Svojevrsna oporoka bogataša iz San Franciska

V San Franciscu te dni mnogo govore o čudni oporoki nekega tamkajšnjega bogataša, ki je pred kratkim umrl. V svoji oporoki je namreč želel, naj njegovi dediči takoj po pogrebu priredijo veliko veselico, na katero pa morajo povabiti trideset pokojnikovih najboljših prijateljev. Veselica naj bo v restavraciji, kjer je bil bogataš prej stalni gost. Povabljeni gosti morajo tam jesti in piti, kolikor se jim zljubi, kozarce pa naj zvrčajo »na pokojnikovo zdravje«.

V oporoki je dalje tudi rečeno, da morajo na tej pojedini oziroma veselici lepo pogostiti tudi vsakega tujca, ki bi tedaj prišel slučajno v dotično restavracijo in vprašal kakšnega povabljenca, komu na čast je bila pojedina prirejena. Pri vsakem takšnem primeru morajo vsi, s »tujcem« vred izprazniti kozarce do dna na pokojnikovo zdravje.

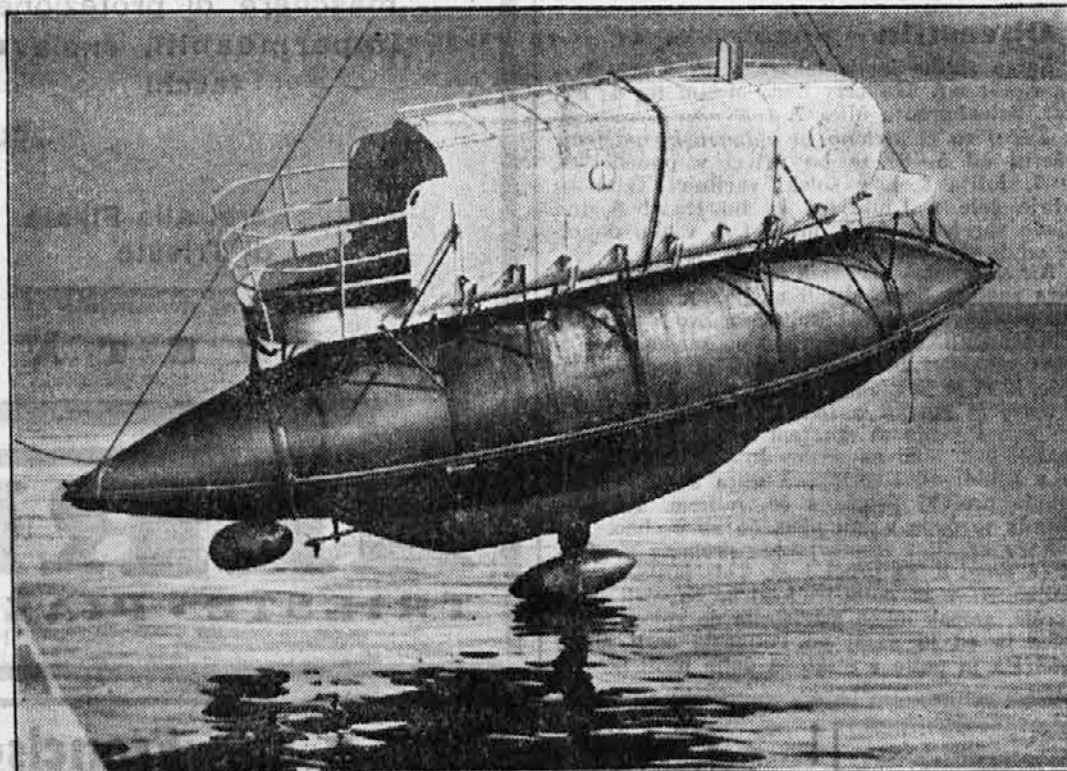
Pravijo pa, da poslednje želje tega ameriškega bogataša iz San Franciska, še nekaj dni ne bodo mogli izpolniti, kajti vseh trideset pokojnikovih prijateljev ni mogoče kar tako na mah sklicati, ker jih je nekaj tedaj, ko je bogataš umrl, bilo na potovanju. Z veselico »na pokojnikovo zdravje« bodo zato morali še nekaj dni počakati, da se vsi vrnejo. Potem pa bodo zapeli kozarce, da se izpolni poslednja volja tega svojevrstnega moža, ki ni hotel, da bi bil kdo od domačih ali prijateljev žalosten zaradi njegove smrti.

663 indijskih »Krezov«

O indijskih knezih gre menda povsod glas, da so najbogatejši ljudje na svetu. Takšno prepričanje se je vkoreninilo zlasti v Evropi in to tudi ni prav nič čudnega. Kadar je namreč kak indijski knez prišel v Evropo, je res nadvse razkošno živel in je tako rekoč iz polne roke razmetaval svoje zlato. Morda je vprav na ta način skušal obrniti nase posebno pozornost in pripraviti Evropece do tega,

da bi ga čimbolj občudovali. Napačno pa bi bilo misliti, da so prav vsi indijski knezi bogati »Krezci«.

Indijska vlada je pred kratkim ocenila premoženje vseh indijskih knezov — čemu je prav za prav to storila, ni prav točno znano — istočasno pa tudi zbrala podatke, koliko letnih dohodkov imajo ti knezi. Ugotovila je naslednje: Najbogatejši od vseh je zdaj hajderabadski maharadža, ki vlada nad približno tako veliko deželo kakor je evropska Francija. Mož je res izredno »težak«. Njegovo premoženje so ocenili na 14 milijard lir. Po premoženju pa je zadnji na tem zanimivem seznamu mali »skromni« knez, ki vlada v bližini Simle. Njegovi letni prejemki znašajo »komaj« 700.000 lir. Vseh knezov pa je v Indiji 663.

La barca, che non si può capovolgere e nemmeno affondare. — Čoln, ki ga ni mogoče ne prevrtniti, ne potopiti.

Vsako leto pade na zemljo 35 milijonov zvezdnih utrinkov

Neki ameriški zvezdoslovec si je zastavil nalogo, da izračuna, koliko zvezd se v enem letu utrne in pade na zemljo, na to majhno nebesno telo v primeri z vesoljnim stvarstvom. Prišel je do presenetljivega zaključka. Številka, ki jo je pri tem svojestransnemu računu dobil, je res naravnost astronomska. Račun mu je pokazal, da v enem samem letu pade na našo zemljo nič manj kot 35 milijonov zvezdnih utrinkov.

Kako se Indijci ženijo

Tudi še danes vlada po raznih krajih Indije dokaj čudni običaji, kadar si kdo hoče izbrati svojo bodočo ženo. Dekleta, ki so za ženitev že dovolj stara, zapro v preprosto kolibo, okoli katere se potem postavijo mladeniči, ki bi se radi poročili. Moški navdušeno prepevajo in rajajo okoli kolibe, dokler ne pride trenutek odločitve.

Uspel lahkoatletski nastop ŽSK Hermesa

Ljubljana, 30. junija.

V soboto in v nedeljo je bil na telovadšču v Tivoliju uspel lahkoatletski nastop ŽSK Hermesa. Pri nastopu je sodelovalo kar 65 atletov, kar je za naše razmere zelo veliko in že dolgo časa nismo imeli pri nas lahkoatletске prireditve s tolikšno udeležbo. Le vreme ga je v soboto malo lomilo. Prireditelji so že mislili nastop odpovedati, k sreči pa je naliv, ki se je vli nad mestom, prenehal. Tekmovališče je bilo razmehčano, in zato tudi rezultati niso bogve kaj. Prav tako je bilo tudi pri metih precej prestopov, kar gre na rovaš drsnega terena. Gledalcev, posebno v soboto ni bilo mnogo, v nedeljo pa jih je bilo že kar lepo število. Sodniški zbor je deloval brezhibno. Zelo pa so bili gledalci zadovoljni, ker so bili sproti obveščani o poteku vsega tekmovanja: veliki zvočnik je namreč sproti posredoval med gledalci in sodniki. Rezultati tekmovanja:

I. predtek: 1. Račič, Hermes 12, 2. Sodnik, Dirlja 12,3, 3. Lončarič, Planina 13.

II. predtek: 1. Mencinger (I) 12,7, 2. Lušicky (P) 13,1, 3. Boltavzar (H) 13.

Tek na 200 m, juniorji: 1. Bratož (P) 25,2, 2. Zupančič (H) 25,7, 3. Mencinger (I) 26.

Tek na 1500 m: 1. Košir (P) 4:12,2, 2. Potonik (P) 4:22,9, 3. Srakar (H) 4:23,2.

Tek na 400 m, I. predtek: 1. Skušek (P) 55,8, 2. Kraner (P) 57, 3. Pleničar 57,4.

Tek na 400 m, II. predtek: 1. Mravlje (P) 57,3, 2. Glonar (I) 59.

Tek na 100 m finale: 1. Račič (H) 11,4, 2. Boltavzar (H) 11,9, 3. Sodnik (I) 11,9.

Štafeta 4 × 200 m: 1. Planina 1:39,3, 2. Hermes 1:41,2.

Skok v daljavo: 1. Nabernik (P) 6,13, 2. Bačnik (P) 6,10, 3. Polak (H) 6,10.

Skok v višino: 1. Bratož (H) 1,70, 2. Slanina (H) 1,70, 3. Polak (H) 1,65.

Met krogle: 1. in 2. mesto si delita Malič in Kosec (oba Hermes) 11,65, 3. Merala (P) 11,54.

Na znak, ki ga da nasjarejši prebivalec dotične vasi, morajo prenehati s petjem in plesom in stopiti čisto blizu kolibe, da potegnejo bambusove palice, ki jim jih ponujajo zaprte »neveste« iz kolibe. Kdor dobi v roke takšno bambusovo palico, dobi za ženo tisto dekle, ki na drugem koncu drži za palico. Seveda skuša vsak prej pogledati malo okrog po zaprtih dekletih, da ne bi morda potegnil takšno palico, da bi bil potem v zakonu nesrečen.

Drugod pa pri izbiranju nevest igra najvažnejšo vlogo moč. Pred hišo, v kateri si je kdo sklenil poiskati svojo bodočo ženo, položi dve debeli veji, ki jih mora poročni kandidat z enim zamahom presekat. To je nekaj njegov »ženitni izpit«. Če se mu posreči presekat obe veji na mah, si sme v dotični hiši izbrati ženo. Ob velikih slovesnostih sme potem iti v nevestino hišo in ta mostati mesec dni. Če pa se mu ne posreči, da bi presekal tisti dve veji pred hišo, je deležen najhujšega zasmehovanja vseh navzočnih. Dolgo časa potem ne sme niti pomisliti na to, da bi poskušal znova svojo srečo z ženitvijo.

Met kopja: 1. Kraner (P) 46,41, 2. Rigler (P) 46,01, 3. Urbančič (P) 43,50.

Štafeta 4 × 100 m: 1. Hermes I. 46,8, 2. Dirlja 47, 3. Planina 47,4, 4. Hermes II. 48,4.

Met diska: 1. Kajfež (H) 37,87, 2. Dobovšek (I) 37,54, 3. Slamič (I) 36,66.

Skok s palico: 1. Bratož (H) 3,05, 2. Janež (P) 2,80, 3. Glavič (H) 2,60.

200 m seniorji: 1. Račič (H) 24,7, 2. Lušicky (P) 2,80, 3. Glavič (H) 2,60.

Tek na 1000 m, juniorji: 1. Jovan (P) 2:53,7, 2. Sedej (P) 2:56,3, 3. Bašin (H) 3:04,5.

Veliko zanimanje je bilo tudi za odbojko, ki so jo prireditelji imeli na sporedu. Nastopala so tri moštva. Borba med moštvi je bila zelo lepa in ogrožena. Da ima ta lepa igra med prijatelji žoge veliko pristašev, priča hudo navijanje, ki je ves čas spremljalo tekme.

Borbe za pokal SNZ

Polfinale za pokal SNZ je bil včeraj končan. Nekaj poteka in rezultati.

SK Ljubljana : SK Mars 3:3 (2:0)

Ljubljana je igrala skoro vso tekmo z 10 možmi, ker je bil že v začetku igre poškodovan Stanko Bertonec. V začetku je lepo povežala svoje vrste, pozneje pa je, kljub temu, da je vodila že s 3:0, močno popustila. V moštvo Marsa pa je po dolgem času spet nastopil Slamič, nekdanji srednji krilec Primorja, ki je dal prav zadovoljivo igro. Tekma je bila zelo živa in je igra valovila iz polja v polje. Bilo je tudi precej zanimivih momentov, tako pred enim kakor tudi pred drugim golom. Mars je zaigral poletno, kljub temu, da je igral z mnogimi rezervami. Prav mnogokrat je resno ogrožal vrata Ljubljane. Igra pa je precej motilo razmočeno igrišče in velike luže, so motile kombinacije.

Moštvi nista nudili kakšnega posebnega nogometa. Obema se pozna, predvsem pa Ljubljani, da ne vežba dovolj in da ima moštvo slabo telesno zdržljivost. Dokaj da si je pri stanju 3:0 moralo zadovoljiti z neodločeno igro. Neodločen rezultat pa je Mars tudi povsem zaslužil. Sodil je g. Pušenja.

Junijski rezultati:

Grafika: Korotan 1:0,

Ljubljana:Hermes 0:2,

Svoboda:Slavija 5:2.

Korotan : Mladika 2:2 (1:1)

Igrali so za pokal, ki ga je že pred leti razpisal dr. I. Zajc. Letošnje srečanje je bilo važno za Korotan, kajti še tokrat naj bi zmagal, pa bi dobil v trajno last razpisani pokal. Pa jim letos ni šlo od nog. Polčas je bil 1:1. Konec igre je bil 2:2. Žreb pa je bil naklonjen Mladiki, ki si je pripobila za eno leto posest nad pokalom. Igra bi sicer lahko odločili Korotanci v svojo korist, pa so imeli zelo slab napad. Mladika pa je igrala lepo, startali so mnogo boljše in tudi sicer imeli bolj povezane vrste. Gledalcev je bilo precej. Sodil je g. Erlih.

ŽSK Hermes : SK Slavija 7:1

Planinska koča v Iškem Vintgarju. SPD se je odločilo, da bo zgradilo v lepem Iškem Vintgarju planinsko kočo. V Vintgarju imajo že postavljene številne koče mnogi Ljubljančani, ki hočejo počitnice preživeti v miru.

Maršal Italo Balbo

Italijanski roji nad svetom

Stormi d'Italia sul mondo

V Baslu se spustijo na tisoč pet sto metrov, zakaj zaradi mraza v višini štirih tisoč metrov nam sklepetajo zobje in skozi obstransko okence rezko in boedeče vleče. Malce severneje od Basla preletimo trojno mejo med švico, med Francijo in med Nemčijo, ki je leta 1914 ter pet zaporednih let tvorila hud bojni voz.

Ura je 8.24.

Od Barla do Strasburga — katerega smo preleteli ob 8.55 — plovemo nad francoskim ozemljem, ob levem bregu Rena. Ren je izredno narastel. Neurja, ki so zadnjih deset dni divjala v vsej srednji Evropi, z viharji in nalivi, so razburkala tok velike reke.

Po enournem poletu, ko smo preleteli približno 220 km, se je pričel silno neprijeten ples. V dolini reke so divjali močni in nasprotujoči si vetrovi, ki so naše roke in našo potrpežljivost postavili na težko preizkušnjo. Zelo težavno je v takšnih okoliščinah ohraniti v pravi smeri tako velika in hitra letala. Nemogoče je, da bi človek tega napora ne občutil. Živci se utrudijo. Poskušamo se raztresiti s tem, da opazujemo pokrajino, ki se razprostira pod nami. Nekoliko pogosteje se menjamo ob krmilu. Letimo vedno nižje, na 800, 700 in celo na 300 m. Ples se nadaljuje. Skoraj do Amsterdama se moramo neprestano boriti z vetrovi. K sreči pa postaja pokrajina vedno bolj zanimiva.

Od Karlsruhe do Mainza, preko skrajne točke Badena in

Palatinata, nas je naša pot vodila preko najbolj industrijskih pokrajin sveta. Razsežne tovarne, ki sličejo velikim naselbinam, si sledijo druge drugi. Mesta so videti temna, kar še bolj poudarja njihov gotski slog, značilnost njihove tevtonske domovine. Za nami je marmornata masa stolnice v Mainzu, ki s svojimi izrezljanimi stolpi gospoduje nad mestom, ki jo obkroža. Pod nami se vrstijo ljubki grički in med njimi vijugast trak reke Mozel, kjer se združijo z Renom pri Koblenzu.

Nekoliko dalje od mosta v Isingen se reka razcepi in tvori cel labirint zelenih otokov; na mnogih otokih opazimo zanimive gradove.

Na obeh bregovih Rena se razprostirajo griči z vinsko trto. Tu se prične najzmernejši pas nemških dežel; pokrajina, kjer topli in božajoči sončni žarki zorijo in zlatijo krasno grozdje. Na vino iz tega grozdja so Nemci tako ponosni, saj je nektar njihovih poedin, pijača bogov iz Walhale. Med temi otoki ob mogočnem toku reke so pesniki videli Lorelai z razpuščenimi lasmi. Tukaj je najbrže v kakšnem skritem kotičku zakopano zlato Nibelungov. Malo pokrajin se more kakor ta ponasati s toliko zgodovino in toliko poezijo.

Toda brzina našega poleta postaja vedno večja; dosegli smo že 230 km na uro. Zdi se nam tudi, da so te vode v preveliki globini, da bi mogoče brez skrbi pristati v slučajni potrebi. K sreči pa mi vsi znaki, ki sem jih med poletom prejel ali jih še prejemam, dajejo gotovost, da vsa letala redno sledijo določeni smeri.

Prekrasna dolina Rena zavije proti zahodu v smeri proti Kölnu. Za hip opazimo veličastne oboke mostov, ki se ločijo nad modrimi vodami, v katerih se je odražalo in izginalo toliko zgodovinskih dogodkov. Pozdravimo veličastno stolnico čigar zvo-

niki segajo do neba, simbol poleta mističnih duš srednjega veka proti strogemu Bogu nemškega naroda. Mesto bi ne moglo biti bolj germansko kot je. Strme strehe se skoraj dotikajo ceste. Dimniki ki so izredno visoki. Hiše so po večini temnosive barve.

Toda takoj za mestom postane pokrajina zopet smehljajoča. Cela mreža kanalov prepleta krasno pokrajino, kjer se vrstijo vinogradi drug za drugim. Škoda, da ne moremo okusiti vse krasote čudovite pokrajine, obnoviti naših spominov, prepustiti se sanjam, kar bi ob mirnem poletu bilo mogoče. Še vedno se morajo naša letala boriti z vetrovi.

Pod nami je Düsseldorf z vncem slikovitih vasic na pobočju gričev, ki obkrožajo mesto. Reka zavije med tovarne in predmestne predele, nato pa teče ob mestu, v vsej njegovi dolžini. Mogočni mostovi se bočijo nad njo. Pod nami je zopet celo morje strmih streh in vrtilnih stolpov. Na severu je letališče, kjer se na zeleni planjavi odraža belina nekega letala.

Ko smo pretekli mesto, zopet zavijemo na levi breg Rena. Še enkrat ga preletimo na mestu, kjer se deli v dva dela, nato ga zapustimo in krenemo proti Zviderskemu jezeru. Pod nami se razprostira holandska pokrajina, kateri številni kanali in enakomerno urejena polja in vrtovi dajejo skoraj geometrično obliko. Ograjene kmetske hišice z verandami in balkoni se zdijo kakor igrače. Tu pa tam se pasejo črede živine. Delavna in snažna dežela, kjer so tvoja dekleta, lepih in rdečih lic, z belo čepico in z modrimi očmi, ki sličejo modrinji tvojih jezer? Mogoče zrejo navzgor in se smehljajo. Mlini na veter nas pozdravljajo s svojimi ogromnimi vetrnicami. Majhne ladjice begajo po jezeru.

(Nadaljevanje sledi.)

